

Formulovaná vízia

Bratislava v roku 2030 ...

... je zeleným mestom zdravých obyvateľov, využíva fenomén Dunaja, jeho ramien a ďalších vodných tokov a plôch pre tvorbu zeleno-modrej kostry a zvýšenie kvality života obyvateľov.

... je prepojená ucelenou sieťou verejných priestorov, ktoré spájajú zelenú a modrú infraštruktúru do uceleného systému mestskej a prírodnej krajiny. Základ tohto prepojenia tvorí kompletizovaný a funkčný územný systém ekologickej stability.

... jej zelená infraštruktúra je dostupná každému do 15 min, najmä skupinám zraniteľným z pohľadu dôsledkov zmeny klímy. Verejné priestory sú prepojené do systému «greenways», poskytujúcich obyvateľkám a obyvateľom pohyb, oddych i priestor pre stretávanie sa rôznych generácií).

... je mestom s jasne určenými nezastavateľnými plochami, kde rozvojové projekty využívajú prírode-blízke opatrenia a prepájajú kompaktné mesto s regiónom.

.... je mestom, ktoré v maximálnej miere využíva dažďovú vodu, čím šetrí vodné zdroje, a zároveň je kompletne pokryté infraštruktúrou pre zásobovanie pitnou vodou a vyvod odpadovej vody. V roku 2030 má každý obyvateľ a obyvateľka prístup ku kvalitnej pitnej vode.

... iniciatívne prístupuje k riešeniu environmentálnych záťaží, čím mesto zabezpečilo mesto ochranu podzemných vôd,

vodárenských zdrojov a pôd pred (nielen) priemyselným a poľnohospodárskym znečistením. Zdroje pitnej vody sú dostatočne ochránené.

... aktívne sleduje kvalitu svojho ovzdušia a znižuje jeho znečistenie. Je mestom, ktoré umožňuje prepravovať sa udržateľne, kde sa ľudia bez ohľadu na vek neboja chodiť pešo, či jazdiť na bicykli, a zároveň môžu dýchať čistý vzduch.

... Bratislava prijala stratégie a kroky, zamerané na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy a koná podľa nich aj za horizont 2030. Znížila svoju uhlíkovú stopu o 40 % a cieľavedome pretvára a rozvíja sieť verejných priestorov bez tepelných ostrovov a schopných zvládať prívalečné dažde.

... buduje kapacity, pripravené odolávať rôznym krízam (zmena klímy, migračná kríza, pandémie, ekonomická kríza, kríza potravinovej bezpečnosti) a posilňuje svoju odolnosť, nezabúdajúc na zraniteľné skupiny obyvateľstva.

... vníma, že lídri v miestnej ekonomike, akademickom sektore, či neziskové organizácie sú aj lídrami v zlepšovaní životného prostredia.

... je pozorným partnerom pri riešení tém životného prostredia; prepája aktérov a komunity, ktoré rozvoj mesta zaujíma. Obyvatelia a obyvateľky sa zapájajú do spoločného plánovania, tvorby mestských priestorov a zlepšovania životného prostredia.

Štruktúra cieľov a opatrení

Špecifický cieľ Zmena, ktorú chceme dosiahnuť	Merateľný ukazovateľ výsledku Premenná, ktorá opisuje žiadanú zmenu stavu	Opatrenie Aktivita, ktorá vyvoláva zmenu smerom k špecifickému cieľu
Iniciovať legislatívne zmeny v prospech rozšírenia kompetencií a právomocí mesta v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a zvyšovania odolnosti mesta na klimatické a iné prírodné hrozby	<ul style="list-style-type: none"> podiel územia zaťaženého environmentálnymi záťažami počet sanovaných environmentálnych záťaží / podiel sanovaného územia z environmentálnych záťaží rozloha realizovaných vode priepustných plôch / opatrení pre udržateľné hospodárenie so zrážkovou vodou spĺňajúcich požiadavky metodického usmernenia rozloha realizovaných plôch / zelene, výsadies a pod. spĺňajúcich požiadavky metodického usmernenia pre zakladanie zelene zabezpečujúcich efektívnosť ekosystémových služieb a hospodárnosť vynaložených prostriedkov zastúpenie environmentálnych profesií vo výkone samosprávy na rôznych úrovniach v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> metodické usmernenie pre využívanie vode priepustných materiálov pre výstavbu parkovacích plôch a dopravnej komunikácie metodické usmernenie pre zakladanie zelene v rámci investičných projektov zabezpečujúcich efektívnosť poskytovaných ekosystémových služieb a hospodárnosť vynaložených prostriedkov sanácia environmentálnych záťaží na území mesta kategórie B, so strednou a vysokou prioritou
Nastaviť systematickú a koncepcnú ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov v rámci viac-úrovňovej samosprávy (mesto-mestské časti)	<ul style="list-style-type: none"> počet novovysadených stromov / krov a rozloha novovytvorených a revitalizovaných záhonov, trávnatých plôch, parkov, a ďalších kategórií verejnej zelene podiel výdavkov z rozpočtu investovaných do výsadby podiel vegetácie podľa jednotlivých kategórií evidovaných v pasportizačnom systéme mesta podiel rozlohy plôch a líniových prvkov zahrnutých v koncepcii zelene modrej infraštruktúry mesta podiel identifikovaných neupravených plôch zelene a brownfieldov s priradenou novou funkciou v rámci koncepcie zeleno-modrej infraštruktúry mesta a nového územného plánu nárast celkovej rozlohy a prepojenosti prvkov ÚSES vrátane nových prvkov (biocentier, biokoridorov, interakčných prvkov) dĺžka revitalizovaných malých vodných tokov, Malého Dunaja a Dunaja s jeho ramenami a brehovými porastmi zníženie rozlohy území ohrozených horúčavami (tepelných ostrovov) ako dôsledku zmeny klímy v m² podiel z rozpočtu investovaných do opatrení na zníženie rozlohy tepelných ostrovov. ohrozenie intenzívnymi zrážkami ako dôsledky zmeny klímy ako súčasť grafickej časti nového územného plánu ohrozenie mesta horúčavami v dôsledku zmeny klímy ako súčasť grafickej časti nového územného plánu regulačné opatrenia pre manažment rizík spojených s dôsledkami zmeny klímy ako súčasť textovej (regulačnej) časti nového územného plánu ("ekoindex", aktualizácia koef. zelene, aj v podrobnejšej mierke) zníženie rozlohy území/podiel budov/dĺžka dopravnej infraštruktúry ohrozených záplavami z povrchového odtoku ako dôsledku zmeny klímy, podiel výdavkov z rozpočtu investovaných do opatrení. počet obyvateľov ohrozených dôsledkami zmeny klímy podiel / rozloha v m² nových a revitalizovaných verejných priestorov adaptovaných na extrémne horúčavy v tepelných ostrovoch, podiel výdavkov z rozpočtu ročne pridelených na realizáciu podiel / rozloha v m² nových a revitalizovaných verejných priestorov adaptovaných na riziko intenzívnych zrážok, podiel výdavkov z rozpočtu ročne pridelených na realizáciu 	<ul style="list-style-type: none"> pasportizácia zelene koncepcia zeleno-modrej infraštruktúry a nástroje pre jej uplatnenie v rámci UPN mesta štúdia Bratislavský dunajský park akčný plán pre udržateľný energetický rozvoj a adaptáciu na zmenu klímy 2030 (SECAP 2030) – v rámci neho hodnotenie zraniteľnosti mesta, obyvateľov, infraštruktúry, inventarizácia emisií, návrh adaptačných a mitigačných opatrení pre zníženie emisií o 40 % urbanistická štúdia záhradkárskych a chatových osád urbanistická štúdia Viníc a vinohradov digitalizácia a zjednodušenie procesu zverovania majetku koncepcia starostlivosti o bratislavské malé vodné toky, revitalizácia minimálne 3 vodných tokov: Račiansky potok, Lamačský potok a Vydrica. stratégia tvorby zelenej infraštruktúry a jej manažmentu nový územný plán Národný park Podunajsko – zabezpečenie celoplošnej ochrany prírody a mäkkých foriem rekreácie formou veľkoplošného chráneného územia so zonáciou Veľký lesopark Malé Karpaty – zabezpečenie celoplošnej ochrany prírody na väčšine územia a mäkkých foriem rekreácie, realizácia formou veľkoplošného chráneného územia so zonáciou od Devínskej kobyly až po Modru (vrátane) stratégia ochrany mestských pôd a zvyšovanie biodiverzity poľnohospodárskych pôd integrovateľný systém modelovania prúdenia podzemných vôd v oblastiach postihnutých environmentálnymi záťažami rekonštrukcia a dobudovanie infraštruktúry pre zásobovanie pitnou vodou a odvádzanie odpadových vôd, intenzifikácia ČOV koncepcia navrhovania nízkoemisných zón a štúdia ich uskutočniteľnosti včasný varovný systém mesta pre klimatické a iné hrozby s pozíciou experta pre manažment odolnosti mesta na dôsledky zmeny klímy integrovateľný program na zlepšenie kvality ovzdušia v aglomerácii Bratislava pre znečisťujúce látky NO₂ a O₃ na obdobie 2021-2023 štúdia zelených a bezpečných koridorov pre rozvoj udržateľnej mobility a zníženia rizík horúčavy (greenways) koncepcia navrhovania nízkoemisných zón a štúdia ich uskutočniteľnosti
Využívať dostupné informácie a podieľať sa na tvorbe zdieľanej informačnej základne s rezortnými organizáciami, akademickým a súkromným sektorom, aby sa Bratislava stala dobre informovaným mestom	<ul style="list-style-type: none"> počet nových partnerstiev podporujúcich spoluprácu a tvorbu zdieľanej informačnej základne (samosprávy - MČ, mestské organizácie, rezortné organizácie) počet datasetov voľne a bezplatne dostupných pre každého na akýkoľvek účel komerčného, či nekomerčného charakteru na zdieľanej informačnej základni pre oblasť životného prostredia počet politik, strategických dokumentov mesta, mestských častí a rezortných organizácií a i. postavených s využitím datasetov z vyššie spomenutej dátovej základne 	<ul style="list-style-type: none"> akčný plán pre udržateľný energetický rozvoj a adaptáciu na zmenu klímy 2030 (SECAP 2030) včasný varovný systém mesta pre klimatické a iné hrozby s pozíciou experta pre manažment odolnosti mesta na dôsledky zmeny klímy integrovateľný program na zlepšenie kvality ovzdušia v aglomerácii Bratislava pre znečisťujúce látky NO₂ a O₃ na obdobie 2021-2023 centrálny register verejne dostupných informácií (opendata) z rezortných organizácií v oblasti ŽP a samospráv pasportizačný systém zelene integrovateľný systém modelovania prúdenia podzemných vôd v oblastiach postihnutých environmentálnymi záťažami (ŠGÚDŠ) stratégia tvorby zelenej infraštruktúry a jej manažmentu
Aktívne prepájajú aktérov z rôznych sektorov a zainteresované komunity s cieľom tvorby kapacít, využitím technologického pokroku a inovácií, kombinácie profesií a aplikovanie dobrej praxe pri realizácii opatrení a projektov, naplňajúcich jednotlivé strategické ciele	<ul style="list-style-type: none"> počet projektov založených na vzájomnej spolupráci mesta, aktérov rôznych sektorov a zainteresovaných komunit celkový objem financií získaných zo zdrojov externého financovania pre realizáciu projektov naplňajúcich jednotlivé strategické ciele (projektové konzorciá so zastúpením o.i. aj mesta Bratislava, resp. jeho organizácií) 	<ul style="list-style-type: none"> integrovateľný program na zlepšenie kvality ovzdušia v aglomerácii Bratislava pre znečisťujúce látky NO₂ a O₃ na obdobie 2021-2023 centrálny register verejne dostupných informácií (opendata) z rezortných organizácií v oblasti ŽP a samospráv integrovateľný systém modelovania prúdenia podzemných vôd v oblastiach postihnutých environmentálnymi záťažami (ŠGÚDŠ) akčný plán pre udržateľný energetický rozvoj a adaptáciu na zmenu klímy 2030 (SECAP 2030) včasný varovný systém mesta pre klimatické a iné hrozby s pozíciou experta pre manažment odolnosti mesta na dôsledky zmeny klímy stratégia tvorby zelenej infraštruktúry a jej manažmentu stratégia ochrany mestských pôd a zvyšovanie biodiverzity poľnohospodárskych pôd projekty zamerané na zlepšovanie životného prostredia podporené grantami EÚ, EHP a i.
Aktivizovať svojich obyvateľov a obyvateľky, ponúkať im priestor pre spoločné plánovanie rozvoja mesta a ochranu životného prostredia, budovať infraštruktúru pre podporu environmentálneho vzdelávania	<ul style="list-style-type: none"> miera zapojenia obyvateľov a rôznych cieľových skupín do kampaní pre ochranu životného prostredia miera zapojenia zraniteľného obyvateľstva do kampane na znižovanie zraniteľnosti z hľadiska zmeny klímy počet malých zdrojov znečisťovania ovzdušia nespĺňajúcich zákonné požiadavky a požiadavky vyplývajúce z nariadení mesta počet obyvateľov zapojených do participatívnych procesov týkajúcich sa skvalitňovania životného prostredia počet hodín/lekcií/programov ročne venovaných environmentálnym témam v rámci pedagogického procesu prebiehajúceho vo všetkých centrách voľného času HM SR Bratislavy počet osôb, komunit a ďalších aktérov ročne zapojených do procesu environmentálneho vzdelávania (aj v úlohe lektorov, lektoránek) 	<ul style="list-style-type: none"> informačná kampaň o malých zdrojoch znečisťovania kampaň zameraná na znižovanie rizík súvisiacich s negatívnymi prejavmi zmeny klímy centrum environmentálneho vzdelávania: vytvorenie 1 hlavného environmentálneho centra (v súlade s Koncepciou rozvoja CVČ) centrum environmentálneho vzdelávania: vytvorenie metodiky mestského (urbánneho) ekocentra, ktorá bude adresnejšie otvárať témy klimatickej krízy, ekológie a životného prostredia práve v mestskom prostredí